

Pokojové rostliny k poznávání – pěstitelství/ pěstitelské praktikum

Mgr. Kateřina Ševčíková

Africká fialka (Jonátka africká, Pavlínka) – Saintpaulia

- Vytrvalé, často téměř bezlodyžné, nízké byliny, dlouze řapíkaté, vejčité, masité listy sestavené v růžici, květy v řídkých vijanech, popř. jednotlivě.
- Světlo – světlomilná (až neutrální)
- Teplo – teplomilná (až neutrální)
- Zálivka – neutrální
- Nebezpečnost - bezpečná
- Rozmnožování – listovými řízkami nebo výsevem semene
- Průvan - nesnese
- Rosení – ne, ale vhodná je vyšší vzdušná vlhkost
- Nezalévat svrchu!

Aloe - Aloe

- Tučnolisté rostliny s masitými, často na okraji různě trnitě zubatými listy, nízké květy v krátce stopkatých hroznech.
- Původ – Jižní a SV Afrika, Arabský poloostrov, Namibie
- Světlo – světломilná až neutrální
- Teplota – neutrální až teplomilná (nesnese mráz ani t° pod 6°C , min $t^{\circ}10^{\circ}\text{C}$)
- Zálivka – suchomilná
- Nebezpečnost – bezpečná – ozdravné účinky
- Rozmnožování – vrcholovými nebo stonkovými řízků, postranními výhony, odnože, semeny
- Průvan - ano
- Rosení – ne, ale možné

Brambořík - Cyclamen

- Z ploše kulovité hlízy vyrůstají trsy srdčitých listů s proměnlivou kresbou, delšími, stopkatými květy a různě zbarvenými a nazpět zahnutými korunními cípy
- Původ – Východní Středomoří, malá Asie, Irán, Evropa
- Světlo – světlomilná (NE přímé slunce)
- Teplota – chladnomilná (až neutrální (7-15°C) opt. 13-15 po celý rok)
- Zálivka – neutrální (až vlhkomilná - do misky)
- **Bezpečnost – ano – jedovatý – hlízy zdraví nebezpečné, i alergenní - při kontaktu s kůží může vyvolat místní podráždění**
- Rozmnožování – semenem (dělením starších hlíz)
- Průvan - ne
- Rosení – ne, ale vhodná je vyšší vzdušná vlhkost

Diefenbachie, mramornatka

- Původ – tropická Amerika
- Světlo – rozptýlené světlo nebo polostín, přímé oslunění je nevhodné
- Teplota – teplomilná (min t°14, optim. 17-25 °C)
- Zálivka – vydatná a pravidelná, rostlina nesmí hlavně v letních měsících vyschnout, přelití však škodí, kořenový bal udržujeme stále mírně vlhký, nerozpuštěný
- **Nebezpečnost – jedovatá celá**
- Rozmnožování – vrcholovými nebo bezlistými stonkovými řízkami, semenem z bobulí
- Průvan – nesnese
- Rosení – ano (vyšší vzdušná vlhkost, hlavně v létě)

Dracéna, dračinec

- Původ – tropy a subtropy Asie a Afriky
- Světlo – rozptýlené světlo – neutrální (polostín)
- Teplo – teplomilná (18-25°C – možný pokles t° 13 °C po snížení zálivky)
- Zálivka – neutrální (substrát vlhký, nenechat substrát vyschnout)
- **Nebezpečnost – je bezpečná, ale při požití zdraví škodlivá!!!**
- Rozmnožování – vrcholovými nebo kmínkovými řízkami
- Průvan – nesnese studený průvan
- Rosení – ano, je prospěšné

Dracéna

Fíkus, smokvoň, gumovník

- Původ – tropy a subtropy, zejm. Indie
- Světlo – světlomilné (neutrální)
- Teplo – teplomilná (optim. t°14-25 °C)
- Zálivka – vydatná, ale nesnese přemokření (neutrální; převislé druhy – vlhkomilnější)
- **Nebezpečnost – uvádí se, že je bezpečný, ale při požití zdraví škodlivý!!!**
- Rozmnožování – vrcholovými řízky
- Průvan – nesnese
- Rosení – potřebuje i nepotřebuje (záleží na vzdušné vlhkosti v bytě)

Kolopejka (kalanchoe)

- Původ – tropická Asie a Afrika
- Světlo – světlomilná až rozptýlené světlo popř. polostín
- Teplota – teplomilná (t° v zimě do 15°C, při nižší t° onemocní kořeny rostlin)
- Zálivka – mírná v létě, nepatrná v zimě = suchomilná
- **Nebezpečnost – jedovatá (obsahuje jedovatou šťávu, vyvolávající průjem a podráždění žaludku)**
- Rozmnožování – řízkováním
- Průvan – snese, neměla by prochladnout
- Rosení – nepotřebuje

Ledviník

- Původ – tropické oblasti na celém světě
- Světlo – rozptýlené světlo, popř. polostín
- Teplota – teplomilná (t° 15-18°C)
- Zálivka – nesnáší stálé mokro, potřebují drenáž - vlhkomilná
- Nebezpečnost – je bezpečná
- Rozmnožování – dělením
- Průvan – nesnese
- Rosení – potřebuje v letních měsících

Lopatkovec, jednolist

- Původ – Kolumbie
- Světlo – rozptýlené světlo nebo polostín
- Teplota – teplomilná (t° v zimě 17-25°C)
- Zálivka – vydatná a pravidelná, v létě nesmí vyschnout, přelití škodí, kořenový bal udržujeme stále mírně vlhký, nerozbahněný = vlhkomilná
- **Nebezpečnost – jedovatá (svědění, zánět, otok rtů, jazyka, patra, ztížené dýchání až dušení)**
- Rozmnožování – dělením, výsev semen
- Průvan – nesnese
- Rosení – ano, zvláště v letních měsících

Monstera

- Původ – tropická Amerika (bažinaté oblasti Střední a Jižní Ameriky)
- Světlo – rozptýlené světlo nebo polostín
- Teplota – teplomilná (t° 14-20°C)
- Zálivka – vydatná a pravidelná, v létě nesmí vyschnout, přelití škodí, kořenový bal udržujeme stále mírně vlhký, nerozbohňovaný, ale spíše snáší sušší půdu = vlhkomilná až neutrální (požíváme odraženou vodu)
- **Nebezpečnost – jedovatá - stonky a řapíky obsahují jedovaté látky, které po požití mohou vyvolat známky otravy**
- Rozmnožování – vrcholovými i kmínkovými řízkami
- Průvan – snese
- Rosení – běžná pokojová vlhkost, nepotřebuje

Můrovec (falenopsis)

- Původ – Sundské ostrovy, Siam, Filipíny, Sumatra
- Světlo – rozptýlené světlo, lehký polostín
- Teplota – teplomilná (t° 20°C v době vegetačního klidu (zima))
- Zálivka – během růstu a kvetení vydatná, po odkvětu omezíme až do ukončení vegetačního klidu,
- Nebezpečnost – je bezpečná
- Rozmnožování – mladší části rostlin bez kořenů
- Průvan – nesnese
- Rosení – během růstu, zvlhčujeme okolí rostliny, během vegetačního klidu udržujeme pouze vlhké okolí

Nolina, nolína, beaukarnea pokrivená

(lahvová palma, sloní noha) – Nolina (Beaucarnea)

- Původ – Mexiko
- Světlo – světlomilná (plné slunce)
- Teplota – neutrální (až chladnomilná), (min $t^{\circ}10^{\circ}\text{C}$)
- Zálivka – neutrální až vlhkomilná (substrát udržovat vlhký, nenechat stát ve vodě)
- Nebezpečnost – bezpečná
- Rozmnožování – odnože, semeny
- Průvan – snese
- Rosení – nepotřebuje

Pryšec, „Kristova koruna“

- Původ – Mexiko, Madagaskar
- Světlo – rozptýlené světlo nebo plné osvětlení i v zimě
- Teplota – t° 12-15 $^{\circ}$ C v zimě, pokud je t° nízká moc opadávají listy
- Zálivka – nižší – suchomilná (neutrální)
- **Nebezpečnost – bílá šťáva vytékající z rostliny při jejím poranění je jedovatá. Dráždí pokožku a sliznici = jedovatá a nebezpečná trny**
- Rozmnožování – na jaře vrcholovými řízkami, omyjeme vodou a do 2. dne nechat zaschnout
- Průvan – snese
- Rosení – nepotřebuje, snáší sušší ovzduší

Podénka, voděnka

- Původ – tropické i mírné pásmo Afriky (T.), Mexiko (Z., S.)
- Světlo – rozptýlené světlo či polostín, snáší však uspokojivě i plnější oslunění či hlubší stín = neutrální
- Teplo – t°12-15°C
- Zálivka – neutrální (snese přemokření)
- Nebezpečnost – je bezpečná
- Rozmnožování – stonkovými řízký
- Průvan – snese
- Rosení – nepotřebuje

Šeflera

- Původ – Austrálie, Nový Zéland, Florida
- Světlo – přímé světlo, polostín
- Teplota – chladnomilná až neutrální (t° v zimě 10-18°C)
- Zálivka – v létě dostatečná, v zimě mírná = neutrální
- **Nebezpečnost – jedovatá – obsahuje látky dráždící pokožku a sliznici**
- Rozmnožování – řízkováním - obtížně, semeny
- Průvan – nesnese
- Rosení – vhodné, snese vlhčí vzduch

Šplhavnice, šplhavník, potos

- Původ – Šalamounovy ostrovy, Malajsko, Indonésie
- Světlo – rozptýlené světlo, stín
- Teplo – teplomilná (t° 18-28°C)
- Zálivka – vlhkomilná
- **Nebezpečnost – alergenní - po požití škodlivá**
- Rozmnožování – stonkovými řízkky
- Průvan – nesnese
- Rosení – potřebuje

Tenura, sanseviera, „tchýnin jazyk“

- Původ – tropická a jižní Afrika
- Světlo – rozptýlené světlo – neutrální, polostín
- Teplota – neutrální (t° min. 10-14°C) (zničí ji T; blízká bodu mrazu, 4°C po delší dobu)
- Zálivka – suchomilná (voda 1x/3 týdny, nepravidelná zálivka, nepřemokřit)
- **Nebezpečnost – jedovatá celá rostlina (nevolnost, zvracení, poruchy trávicího traktu)**
- Rozmnožování – dělením trsů, listovými řízkami
- Průvan – snese
- Rosení – nepotřebuje

Tlustice - Crassula

- Původ – Jižní Afrika (Namaqualand až Transvaal), jižní Amerika (Kapsko)
- Světlo – světlo milná
- Teplota – chladomilná (min $t^{\circ}7^{\circ}\text{C}$)
- Zálivka – suchomilná
- Nebezpečnost – bezpečná
- Rozmnožování – semenem, zakořeňování jednotlivých lístků nebo stonkových řízků
- Průvan – snese
- Rosení – nepotřebuje (můžete 1x/měsíc udržet je tak čisté)

Toulitka, anturium - Anthurium

- Původ – Brazílie, Kolumbie, Guatemala, Kostarika, Peru
- Světlo – rozptýlené světlo, polostín
- Teplota – teplomilná (min $t^{\circ}16^{\circ}\text{C}$)
- Zálivka – vlhkomilná (vlhký substrát – přebytečnou vodu nechat stéct do podmisky)
- **Nebezpečnost – ano - jedovatá**
- Rozmnožování – dělením trsů, kmínovými řízkami, semenem
- Průvan – nesnese
- Rosení – ano

Zelenec, chlorofytum - Chlorophytum

- Původ – jižní Afrika, tropická Asie i Amerika
- Světlo – snáší plné slunce i zastíněné stanoviště (ale pozor - příliš mnoho přímého svitu by mohlo listy spálit)
- Teplota – neutrální (10-15°C v zimě, popř. až chladomilná, min 7°C)
- Zalivka – vlhkomilná (léto – udržujte substrát vlhký), až neutrální (zima)
- Nebezpečnost – je - bezpečná
- Rozmnožování – dceřinými rostlinkami - ze šlahounů, dělením trsů
- Průvan – snese
- Rosení – snese

Žumen, cissus - Cissus

- Původ – Austrálie
- Světlo – světlomilná (NE přímé slunce) až neutrální (polostín)
- Teplota – chladnomilná (min t°7-10°C)
- Zálivka – vlhkomilná (léto) až neutrální (zima – mezi zálivkami nechat povrch substrátu vyschnout)
- Nebezpečnost – je - bezpečná
- Rozmnožování – vrcholové řízky
- Průvan – snese
- Rosení – ano
- Cissus rhombifolia=Rhoicissus rhomboidea

Zamiokulkas – Zamioculcas

- Původ – Madagaskar
- Světlo – světlé stanoviště až polostín
- Teplota – neměla by v zimě klesnout pod 12°C = neutrální
- Zálivka – přelití ani přeschnutí substrátu není žádná tragédie – nadměrná zálivka může podpořit uhnití rostliny = neutrální
- **Nebezpečnost – jedovatá - svědění, zánět, otok rtů, jazyka, patra i hrtanu, což vede ke ztíženému polykání a potížemi při dýchání až dušení**
- Rozmnožování – dělením, zakořeňováním listů
- Průvan –
- Rosení – není potřeba – rostlině však nevadí

